

Arc/Info 3.4D za DOS i ArcView 2.0 za Windowse (Environmental Systems Research Institute, Inc.)

MapInfo 3.1 za Windowse (Mapinfo Corporation)

Atlas GIS 2.0 za Windowse (Strategic Mapping, Inc.)

Idrisi 4.1 za DOS (Clark University, School of Geography)

Ispitane su raznovrsne mogućnosti tih programa: digitalizacija, ulaz i izlaz podataka u raznim formatima, transformacija koordinata, pretvaranje podataka iz vektorskog u rasterski format i obratno, određivanje duljine i površine, raznovrsne analize, izrada tematskih karata.

U četvrtom su poglavlju dani primjeri demografskih analiza na primjerima iz Nepala. Kao rezultat analiza izradene su različite tematske karte, najčešće metodom površinskih kartograma, kružnih dijagrama i metodom točaka.

U dodatku su u osam tablica dani odgovori pojedinih država na pitanja iz upitnika.

Kažimo na kraju da u publikaciji, nažalost, nema podataka iz Hrvatske.

Nedjeljko Frančula

GIS U HRVATSKOJ

Zagrebačka promocija knjige "GIS u Hrvatskoj" bila je 26. svibnja 1997. godine u Galeriji suvremene umjetnosti, a varaždinska 24. rujna 1997. na Fakultetu organizacije i informatike u Varaždinu kao jedan od **GIS događaja** u sklopu 8. međunarodnog simpozija Informacijski sustavi IS '97.

Nakladnik je knjige INA – industrija nafte d.d., Sektor informatike iz Zagreba kojemu je to treća knjiga o GIS-u dosad najopsežnija (po broju autora, strana i priloga). Prve dvije su Brukner, Olučić, Tomanić (1993): Geografski i zemljišni informacijski sustav (metodološka studija), te Mirko Brukner (1994): GIZIS – Geografski i zemljišni informacijski sustav – osnove.

Knjiga se sastoji od predgovora, kazala i jedanaest poglavlja, te na kraju od 55 stranica priloga u boji, a ukupno ima 566 stranica.

Naslovi poglavlja

Broj radova

1. GIS u obrani Republike Hrvatske
2. GIS u ekologiji
3. GIS u arhitekturi, urbanizmu i arheologiji
4. GIS u katastru i geodeziji
5. GIS u istraživanju prirodnih resursa
6. GIS u naučnim i istraživačkim centrima
7. GIS u poratnoj obnovi
8. GIS u lokalnoj upravi
9. GIS u energetici i infrastrukturi
10. GIS u INA d. d.
11. GIS sutra

4
2
7
3
2
3
2
3
5
5
2

UKUPNO

38

Recenzenti su knjige prof.dr.sc. Teodor Fiedler, profesor Geodetskog fakulteta u Zagrebu, prof.dr.sc. Zdravko Krakar, profesor Fakulteta organizacije i informatike u Varaždinu. Izdavam dio predgovora u kojemu recenzenti pišu što knjiga sadrži i kome je namijenjena.

“... Kada smo prije nekoliko godina pisali recenziju za prvu knjigu o GIS-u na hrvatskom jeziku, u središtu pozornosti bili su temeljni metodološki problemi – što su to modeli prostornih podataka, kako se do njih dođe, koje su faze GIS-a, u čemu su prednosti njegove uporabe, kako se čini obuhvat geodetskih podataka, kako ispravno koristiti GIS, itd. Sa zadovoljstvom možemo ustvrditi da je za vrlo kratko vrijeme, u svega nekoliko godina i u RH načinjen divovski korak u praktičnoj implementaciji GIS-a. Tematika primjene GIS-a prikazana u ovoj knjizi vrlo je široka. Prikazani primjeri oslobođeni su bilo kakvih metodoloških problema – u središtu interesa jest gola primjena, opis konkretnih rješenja koje je plejada autora ostvarila u praksi, u svojim sredinama rješavajući svoje specifične stručne probleme. U tom kontekstu može se uočiti da se GIS kontinuirano razvija. Njegovi začetci datiraju još 60-ih godina u obliku IGS – Interactive Graphic Systems, računalno podržane kartografije. Snažan doprinos razvoju GIS-a u 70-im i 80-im godinama dali su sustavi za računalno podržano oblikovanje – CAD (Computer Aided Design). Od tada se veoma intenzivno razvija i primjenjuje posebna klasa info tehnologija namijenjena prikupljanju, obradi i analizi prostornih informacija nazvana GIS. U posljednje vrijeme počinje se rabiti termin GIM – Graphical Information Management koji sugerira zaključak da je riječ o sustavima odlučivanja podržanih GIS-om. Radovi prikazani u ovoj knjizi to i potvrđuju. Primjena GIS-a je uvijek multidisciplinarni problem. GIS povezuje različite struke i zato je integrativan jer kroz tematsko modeliranje omogućava sagledavanje problema s najrazličitijih stajališta i rješavanje konfliktnih situacija. Logičan nastavak tematskih povezivanja jest uporaba modela pogodnosti, što je danas najviša razina primjene GIS-a. Ova knjiga jest jedna od karika u tom procesu.

Kome je namijenjena takva knjiga? Uočavamo tri skupine njenih korisnika. Prvu skupinu čine donositelji odluka u državnoj upravi, lokalnoj samoupravi, javnim poduzećima, industriji i projektantskim organizacijama, kojima će knjiga pomoći da razumiju što je GIS. Druga skupina korisnika jesu ljudi koji se bave GIS-om i kojima će knjiga možda dati nove ideje, a treću skupinu čine svi oni koje ovo područje interesira i žele se upoznati s njegovim praktičnim dometima. Ovdje spada i studentska populacija koja na različitim fakultetima na dodiplomskom i poslijediplomskom studiju sluša kolegije ili nastavne sadržaje o GIS-u.

Duboko smo uvjereni da su autori i nakladnik ovom knjigom pokrili značajan segment koji je nedostajao našoj stručnoj javnosti. Vrijednost knjige jest i u tome što su prikazani naši primjeri, nastali u našim uvjetima i riješeni znanjem naših stručnjaka.

U Zagrebu, travanj 1997.

Prof.dr.sc. Teodor Fiedler
Prof.dr.sc. Zdravko Krakar

Posao recenzenata nije bio nimalo lak budući da se knjiga sastoji od ukupno 38 radova koje je napisalo 50 autora i koautora. Radovi pokrivaju raznorodna područja te je zbog toga njihov rad zahtjevniji. Najveći su trud, moram naglasiti, uložili sami autori napisavši radove, bez kojih knjiga ne bi bila ostvarena.

Urednik knjige prof. Davorin Kereković idejni je vođa cijeloga projekta, stoga citiram njegov curriculum vitae koji govori sam za sebe.

“Davorin Kereković je rođen 1946. godine u Zagrebu, gdje je na Filozofskom fakultetu diplomirao studentske grupe sociologiju i filozofiju.

Ima preko dvadeset godina radnog iskustva na projektima prostornog uređenja, ekologije i geoinformatike. Zaposlen je u INA industrija nafte d. d., Sektor informatike, Služba GIS tehnologija, na mjestu Rukovodioca Odjela operativne podrške. Objavio je brojne stručne radove iz oblasti geoinformatike i GIS tehnologija u Republici Hrvatskoj, SAD, Vatikanu, Poljskoj, Mađarskoj i Velikoj Britaniji. Pokrenuo je i realizirao brojne projekte u različitim područjima života i znanosti. Zagovornik je široke primjene GIS tehnologija u različitim projektima počev od izrade zemljovida za autotrke pa do složenih projekata u istraživanju prirodnih resursa, demografiji, katastru, obrani, prirodnim znanostima itd.”

Ipak urednik je knjige, kao što je i sam izjavio na varaždinskoj promociji, bio dovoljno lud da u ovom vremenu ude u takav izdavački projekt, a kao što se iz priloženog može vidjeti – projekt je uspio! Ludost je u danom trenutku bila mudrost, budući da je naklada knjige samo 1000 primjeraka, a korisnici GIS-a Hrvatske žedaju za takvim djelom.

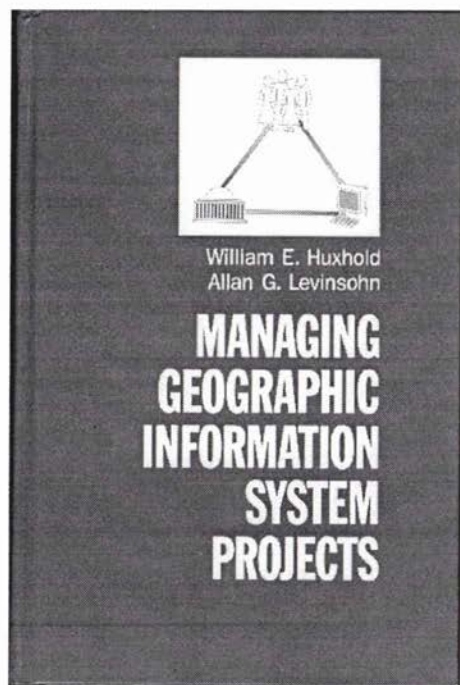
Mala je kritika da knjiga ima tipografskih pogrešaka, kazalo je dugačko i nepregledno jer ne sadrži imena autora uz naslov. To su formalni nedostaci koji ne zasjenjuju stručno-znanstvenu kvalitetu knjige.

Kao specijalist GIS-a mogu knjigu preporučiti stručnjacima GIS-a kao zbornik radova, odnosno sadašnju preglednu kartu GIS-a u Hrvatskoj, studentima kao poticaj da uđu u svijet GIS-a, te svima onima koji se još nisu susreli s GIS-om da počnu s ovom knjigom. S obzirom na sve navedeno, preporučam Vam da je nabavite.

Knjigu distribuira poduzeće DISPLAY d.o.o. iz Varaždina. Zbog specijalističke naravi i uskog kruga korisnika, knjiga se ne može nabaviti u knjižarama. Stoga Vas molimo da pošaljete predbilježbe za knjigu poštom ili faxom (DISPLAY d.o.o., (za GIS), Kukuljevićeva 6, 42 000 Varaždin, fax: 042 320 267). Na osnovi predbilježbe fizičkim osobama šaljemo knjigu pouzecom (plaćanje pri primitku), a pravnim osobama šaljemo račun odnosno predračun. Predbilježba treba sadržavati ime i prezime, poduzeće, ulica/trg i broj, broj i naziv pošte, telefon i telefax.

Mirko Husak

MANAGING GEOGRAPHIC INFORMATION SYSTEM PROJECTS

“Većina suvremenih izdanja o geografskim informacijskim sustavima (GIS) usredotočuje se na njegovo ustrojstvo, tehnologiju i primjene specifične pojedinim projektima. Ova vrlo potrebna knjiga, međutim, uvodi čitaoca u implementaciju GIS-a iz perspektive rukovođenja i organizacije. Popularnost GIS-a je u stalnom porastu i razvija se iz alata korištenog da podrži funkcije za kartiranje do tehnologije sposobne da restrukturira gospodarenje zemljištem. U drugim područjima informacijska tehnologija imala je dramatični učinak na rad. Ova knjiga ispituje te slučajeve i primjenjuje ih na implementaciju GIS-a. Knjiga počinje istraživanjem GIS paradigme, naglašavajući da GIS tehnologija sama za sebe ne uzrokuje unapređenja u operativnoj učinkovitosti, ali nudi promjene koje omogućuju ta unapređenja. Knjiga u cjelini vodi čitaoca kroz potrebne obrasce i tehnike potrebne za planiranje, projektiranje i implementaciju GIS-a kao tehnološke infrastrukture unutar organizacije. *Managing Geographic Information System Projects* prikladna je, i za studente, i profesionalce, koji žele znati kako uspješno implementirati GIS tehnologiju u organizaciji.”

Knjiga se sastoji od uvodnoga, glavnog i završnog dijela.

Uvodni dio:

- Spatial Information Systems
- Foreword
- Preface
- Acknowledgements
- Contents